

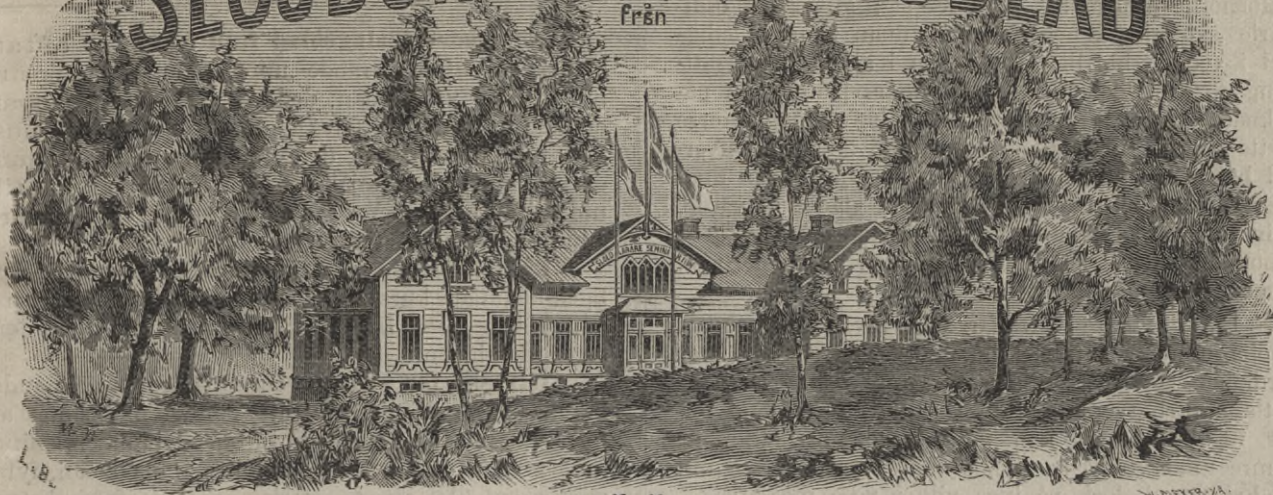
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SLÖJDUNDERVISNINGSBLAD

från

NÄÄS.

Andra årgången. N:o 2 (10).

Redaktör: OTTO SALOMON.
Nääs, Floda Station.

Februari 1886.

Om lärare i slöjd.

Vid årsmöte förra månaden inom Södertörns-kretsen af allmänna folkskollärareföreningen förekom bland öfverläggningsämnen äfven följande fråga: »Är det lämpligast att folkskolläraren tillika undervisar i slöjd?» Det af mötet beslutade svaret går i korthet ut derpå, att bäst vore, om särskilda slöjdlärare anställdes vid skolorna, men att skolläraren och lärarinnan tillsvidare på ett öfvergångsstadium skulle kunna meddela handledning äfven i detta ämne »intill dess det mera ändamålsenliga sättet kunde genomföras.» Vi tillåta oss att med anledning af detta uttalande här i korthet göra några bemärkningar.

Det förhåller sig nog så, att under de år, då slöjdens införande i folkskolorna först bragtes på tal, man i allmänhet såsom ett önskningsmål tänkte sig anställandet vid hvarje skola af särskilda facklärare, i hvilkas hand slöjdundervisningen kunde läggas, och att folkskollärarens användande äfven såsom slöjdlärare blott vore en af ekonomiska skäl påtvingad nödfallsutväg. Man fruktade nemligen dels, att folkskolans ordinarie lärare ej kunna inhemta tillräcklig färdighet i slöjd för att med någon afsevärd framgång deruti själf handleda lärjungarne, dels ock, att hans genom de teoretiska ämnena strängt upptagna tid skulle lägga bestämda hinder i vägen för sysslandet äfven med slöjdundervisningen. En under ett tiotal af år allt mer och mer vidgad erfarenhet rörande slöjden, dess natur och förhållande såsom ett folkskolans öfningsämne har väl emellertid lagt grunden till en i väsendtlig mån ändrad uppfattning i detta hänseende. Man har nemligen numera så småningom kommit till insigt om, att dessa vid första påseendet rätt antagliga skäl mot folkskollärarens duglighet äfven såsom slöjdlärare ej hålla streck i praktiken samt att en jämförelse mellan de skolor, i hvilka denna undervisning anförtrots åt handverkare eller åt slöjdare ex professo och dem, uti hvilka folkskolläraren själf tagit saken i hand, i de allra flesta fall varit till

de senares fördel. Hvad som till en början blott blef betraktadt såsom en ren nödfallsutväg, ett öfvergångsstadium till något bättre, har alltså vida säkrare stått profvet än detta bättre själf. Till ett bevis bland många anföres här ett utdrag ur öfverstyrelsens för Stockholms stads folkskolor underrådiga berättelse för år 1884, så lydande: »Skall slöjden kunna häfda sin plats i den allmänna folkuppföstran, så ligger hufvudvigten derpå, att undervisningen anförtros åt personer, som betrakta sig själfva såsom *lärare*, ej såsom *yrkesidkare*, och som i första hand hafva sitt intresse fäst vid de *barn*, som skola uppfostras, ej vid det *handverk*, som de före eller vid sidan af sin lärareverksamhet drifvit eller fortfarande drifva. Visserligen kan det ej nekas, att en och annan handverkare, som vid äldre år så att säga tillfälligtvis kommit in på lärarebanan, kunnat visa en sådan begåfning för uppfostrarekallet och fattats af ett sådant intresse för det samma, att dessa egenskaper i viss mån ersatt britten på allmän och pedagogisk bildning. Men klart är, att sådana fall måste höra till undantagen. Alla, som satt sig närmare in i saken, hafva derföre kommit till den slutsatsen, att slöjdundervisningen vid folkskolorna, så vidt möjligt är, bör skötas af *folkskolelärare*. Det försök, som sålunda skedde 1883, har under det senast gångna året föranlett ytterligare åtgärder i samma riktning, så att af de 19 lärare, som under sistlidne hösttermin undervisade i träslöjd, 16 voro examinerade folkskolelärare.»

Detta exempel från Stockholm har med framgång vunnit efterföljd äfven i några andra af våra större städer såsom Gefle, Norrköping m. fl.

Ser man alltså i erfarenhetens belysning något närmare på dessa tvenne ofvan anförda grunder mot folkskolläraren såsom slöjdundervisare, skall man säkerligen äfven finna, att desamma äro af vida mindre betydelse än som möjligt till en början synes vara fallet. Att folkskolans lärare i allmänhet skulle sakna tid till att jemväl öfvertaga slöjdundervisningen, är visserligen icke fallet, ty öfver ett halft tusende folkskollärare i vårt land visa för

närvarande som bäst, att tid nog kan vinnas, och allt flere vilja årligen för ändamålet utbilda sig.

Der tillfälle för läraren att skaffa sig en ofta välbehöflig biförtjenst erbjuder sig, gifver det ordinarie skolarbetet nog en eller annan timmes ledighet i veckan härtill. Då nu ju i allmänhet ersättning för meddelandet af slöjdundervisning kan påräknas, så torde de fleste lärare hafva långt större nytta och tillfredsställelse af att använda sin öfvertid härtill än på annat sätt, ty den praktiska duglighet, som härunder förvärfvas är städse af värde, och den omvexling slöjdlektionerna erbjuda gent emot den teoretiska undervisningen är synnerligen upplifvande för sinnet.

Hvad vidare beträffar den invändningen, att skolläraren ej skulle kunna förvärfva sig lika stor färdighet i slöjd som en facklärare i ämnet, så är detta naturligtvis fullkomligt riktigt, men deraf följer ingalunda, att han på folkskolans stadium är sämre undervisare än fackläraren ifråga. Äfven om — hvilket vi dock på inga vilkor vilja medgifva — det hufvudsakliga ändamålet med folkskolans slöjdundervisning skulle vara att lära barnen tillverka vissa till afsalu tjenliga föremål, så skulle man ändå ej med visshet våga antaga, att den skickligare slöjdaren under alla omständigheter vore den mest lämplige slöjdundervisaren, ty för att framgångsrikt kunna verka såsom lärare fordras säkerligen äfven *andra* förutsättningar än det större måttet kunskaper och färdigheter. Ej är det så alldeles gifvet, att exempelvis en framstående naturvetenskapsman alltid skulle bättre än den jmförelsevis mindre kunnige skolläraren förmå bibringa folkskolans barn naturlärans elementer eller att en med språkets behandling fullt förtrogen skriftställare framför barnalärarinna är mächtig att inviga de små i läsekonstens hemligheter. Nej, visserligen icke. Och likasom det tarvas något annat än att vara blott skicklig musikus, skicklig målare eller skicklig gymnast för att vara en god lärare i sång, ritning eller gymnastik, så är det för visso ej tillfyllest för en dugande slöjdlärare att blott och bart vara kunnig slöjdare. Det är nog af värde, att en slöjdlärare kan handtera verktyg, men än viktigare är, att han kan handtera barn.

Är detta gifvet, då frågan blott gäller att helt enkelt bibringa lärjungarne slöjdfärdighet, förmåga att tillverka vissa arbeten, så torde lärarens personlighet och pedagogiska takt vara af än högre betydelse, när slöjdundervisningen i folkskolan i främsta rummet har att tjena bestämda uppfostringsyften, då sålunda ej det färdiga arbetet utan arbetandet sjelft blifver hufvudsak. Att vilja lägga en sådan i ordets egentliga mening utvecklande undervisning uti händerna på hvem som helst innebär ett ringaktande af lärarekallet. Om utanför skolan stående personer hafva en dylik åsigt är detta lätt nog att förstå, men när lärare dela densamma torde sådant väl i allmänhet vara beroende på en missuppfattning af denna frågas verkliga innebörd. Ty ett utaf de tu. Antingen är slöjden *icke* ett uppfostringsmedel, och då torde det vara en oafvislig pligt för hvarje samvetsgrann lärare att söka hindra dess införande i skolan, eller ock *är* så verkligen förhållandet, och då bör väl läraren sjelf vara den siste som medgifver, att utöfvandet af uppfostringsverksamheten ej tarfarv andra förutsättningar än att de kunna antagas vara tillfinnandes hos den förste bäste handt-

verksagesäll eller sockenslöjdare. De verkliga konsekvenserna af ett dylikt medgifvande från lärares sida behöfva vi här ej ens antyda.

Slöjdundervisningsblad från Nääs har haft att glädja sig åt fortfarande uppmuntran. Postprenumerationen var redan den 20 Februari på siffransamma som vid föregående års slut, och 14 hushållningssällskap eller deras afdelningar för slöjdundervisningens befrämjande hafva för närvarande till utdelning prenumererat på ett större eller mindre antal exemplar af tidningen.

Lärarynnorna och träslöjden. Under den nyligen afslutade kursen vid Nääs slöjdlärareseminarium har fröken *Ebba Hjelt* ledt undervisningen inom den ena afdelningen.

Intresse för slöjden. Såsom något betecknande omtalas från Finnerödja, att då det mot slutet af förra året blef känt, hurusom slöjdundervisning innevarande termin skulle införas i folkskolan, fyra gossar anhöllo att få återlemna sina afgangsbetyg och ånyo börja skolan i ändamål att komma i åtnjutande af undervisningen ifråga.

Nya slöjdskolor. Enligt kyrkostämmobeslut påbörjas slöjdundervisning denna termin uti efterföljande församlingars folkskolor: Alster, Björketorp, Brastad, Eda, Enviken, Finnerödja, Gällstad, Hassela, Hyssna, Kinnarumma, Kullings-Sköfde, Ljusdal, Ljungarsarp, Mistelås, Nysund (2 skolor), Ronneby, Risinge (2 skolor), Sandvik, Sunne (2 skolor), Torslunda, Undersåker och Vestra Ed. Vi skulle vara tacksamma för erhållandet af vidare meddelanden rörande skolor, uti hvilka slöjd i år påbörjats.

Uti Malmöhus läns idiotanstalt börjas innevarande termin undervisning i träslöjd. Till lärarinna är antagen fröken *Hedvig Schröder*, som nyligen genomgått kurs vid Nääs.

Tillbyggnader vid Nääs Slöjdlärareseminarium. Som tillfölje det årligen ökade antalet deltagare uti de särskilda kurserna, vid seminariet befintliga lokaler visat sig otillräckliga, skall den större slöjdsalen nu tillbyggas, så att den tillåter placering af ytterligare 12 hyfvelbänkar. Sammanlagda antalet hyfvelbänkar blifver då 45. Den förra sommaren nybygda matsalen är beräknad för omkring 60 personer. Ritningar till dessa tillbyggnader äro uppgjorda af Arkitekten *Adrian Petterson* i Göteborg.

Utlandet.

Österrike. I »die Volksschule» läses: »Vid allmänt sammanträde den 10:de Februari inom Wiens första lärareförening höll Direktör *Urban* ett föredrag öfver slöjdundervisningen. Föreläsaren, som rörande denna undervisning gjort de mest ingående studier och står i fortfarande skriftlig förbindelse med dess mera framstående målsmän i olika länder, förstod att på ett ytterst intressant sätt behandla ämnet, så att församlingen med stor uppmärksamhet följde det halfannan timma långa föredraget. Direktör *Urban* har genom sin framställning af saken åter tillfört slöjdundervisningen ett stort antal nya vänner, och hans uttalande, att undervisningen icke skulle vara obligatorisk utan förblifva frivillig, vann odeladt bifall.»

»Talaren framhöll de båda olika ritningarna inom slöjdundervisningen, den Nääska och den Leipziska, men gaf den förstnämnda företrädet, emedan man enligt densamma arbetar endast i trä, men ej i metall, lera och papp samt

verkligen öfvar hand och öga.» Efter ett kortfattadt referat af föreläsarens framställning rörande grunderna för det vid Nääs använda slöjdundervisningssystemet fortsätter tidningen: »Direktör Urban inbjöd åhörarna att besöka hans skola, hvarvid han ville begagna tillfället göra en utställning af sin rika modellsamling. Äfven anmärkte han, att denna undervisning nu är införd i nära nog alla länder t. o. m. i Ryssland. I Ungern hade den under förra året afhållna utställningen lemnat bevis, att man i detta hänseende kommit framom Österrike.»

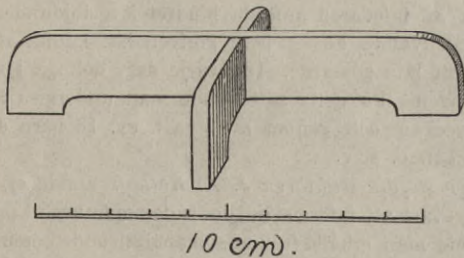
»Stor munterhet uppväckte ett omnämnande, att en insändare i »Neue Freie Presse» (en i Wien utkommande mycket framstående tidning) på ett hatfullt sätt fördömt ifrågavarande undervisning och såsom bevis på dess förkastlighet anförde, att densamma skulle vara skuld till det olyckliga politiska tillståndet i Danmark, men märkvärdigt nog finnes i hela Danmark ingen slöjdskola i verklig mening!! Föreläsaren lönades med rikt bifall för sin värdefulla framställning. Mätte han ännu länge få verka inom lärarkretsar såsom en apostel för denna undervisning med lika stor entusiasm och offervillighet som hitintills.»

Schweiz. Ut i Januari-numret af den i Bern utkommande tidningen »Der Pionier» offentliggöres efterföljande uttåg:

»Den utbredning, som slöjdundervisningen under senaste åren vunnit i vårt fädernesland, och de olika åsigtarna om densammans ändamål och metodiska behandling, synes göra det nödvändigt att bilda föreningar till slöjdundervisningens befrämjande, i hvilka dessa frågor kunna behandlas och lösas, ty just härigenom kan det nya undervisningsämnet hoppas göra bestämda framsteg. Ut i Basel och Bern hafva för ändamålet redan sektioner blifvit bildade. Vi önska att äfven i andra städer, hvarest lärare i slöjd finnas, dessa må förena sig till gemensamt arbete.»

Ur modellserien.

N:o 11. *Blomkruksfot af furu.*

1. Föremålets tvenne delar utsågas i en längd med sinksåg.
2. Det utsågade stycket upphyflas vinkelrätt med rubank.
3. Sedan bredd och tjocklek angifvits med strykmått, tudelas stycket med fogsvans.
4. Med tillhjälp af vinkel och passare uppritas fotens delar i enlighet med modellen.
5. Delarne formas med knif och fil.
6. Spåren för sammansättningen uppritas vinkelrätt med strykmått samt utskäras med knif.
7. Delarne sammansätts, hvarefter det hela putsas med glaspapper.

Diverse nyheter.

I **Borgå slöjdskola** äro f. n. inskrifna 125 elever, hvar ibland 20 kvinliga. Undervisningen meddelas der inalles 21 timmar i veckan. Ut i den förberedande kursen deltaga 16 lärjungar. Hfors Dagblad.

Bergens Tidende offentliggör ett längre genmäle af Ingeniör Fasting till den i förra numret omnämnda kritiken i »Morgenbladet» öfver hans skrift »Slöjdundervisning i Folkeskolen.»

Sachsiska landtdagen har nyligen till slöjdundervisningens befrämjande anslagit 5000 mark. Nordwest.

Slöjdundervisning med ekonomiskt syftemål är öfverskriften till en i N:r 5 af »Wasabladet» införd artikel, hvars författare »Göran smed» bland annat smått och godt söker bevisa faran för husslöjden, om man i folkskolorna tillhåller barnen att noggrant och utan slarf utföra sina slöjdarbeten, emedan någon framtida »ekonomisk fördel» ej derigenom lär kunna vinnas. Författaren framhåller såsom stöd för sin något egendomliga åsigt »det sorgligt ryktbara nürnbergerkramet, som, sin usla och ohållbara beskaffenhet oakadt, gifver bergning åt en talrik befolkning i vidsträckt kretsar.»

Några uppgifter rörande slöjdundervisningen.

Till jämförelse och ledning anföras här ett sammandrag af uppgifterna för 1885 om slöjdundervisningen i 30 folkskolor på landet, tillhörande mellersta inspektionsdistriktet af Elfsborgs län. Vid undervisningen har Nääs serie å 50 modeller blifvit följd.

Skolans namn.	Antal slöjdande gossar	Antal afdelningar	Antal förfärdigade nummer	Högsta nummer
Åsaka, Vestra	11	1	192	24
» Norra	12	1	221	39
Mellby	13	1	201	48
Kronobottens	19	2	144	49
Magra	15	2	234	32
Erska	24	2	501	33
Lagmansered	19	2	332	26
Romeled	15	1	325	37
Fors	16	2	331	38
Upphärad	14	1	454	50
Sälanda	13	1	201	25
Skårs	13	2	136	16
Ramstorp	17	2	283	26
Starrkärr	26	2	410	32
Kilanda	13	1	248	35
Nödinge	12	1	237	30
Östad, östra	12	2	120	34
» vestra	12	2	112	36
Lundby, Lextorp	14	1	292	50
» Stannum	9	1	172	44
Skallsjö	16	2	325	50
Angered	23	2	200	
Herrljunga	11	2	239	36
Remmene-Fölene	9	1	217	22
Eggvena	26	3	199	28
Ålgustorp	18	3	192	17
Brätensby, Landa	13	2	114	35
Siene	20	2	526	31
Alingsås landsförs.	21	2	247	44
Ödenäs	15	2	181	38

Från en aktad och erfaren slöjdvän hafva vi mottagit efterföljande uppsats, hvilken här i sammandragen form införes.

Hvad nytta väntar man sig af länens årliga slöjdskoleinspektion?

Denna fråga påtvingades ovilkorligen slöjdskolevännen inom det län, der insändaren bor, då länets hushållnings-sällskap anställde en slöjdskoleinspektör, medan ännu endast högst få skollärare erhållit anslag för att vid Nääs inhemta sättet för den viktiga slöjdundervisningens meddelande i folkskolorna. I stället ansåg mången, som närmare begrundat saken, att *instruktör* varit behöflig, då ingenting i de få skolorna fans att *inspektera*. Rika anslag utdelades emellertid till en början åt de skolor, hvilka begärde sådant. Allt låg dock i sin linda. De fleste famlade i mörkret efter målet, mångslöjden tillgreps, den ene ett, den andre ett annat, alltefter som lärare var att tillgå. Slumpen fick afgöra slöjdundervisningens art och beskaffenhet. Tron på och medvetandet om att denna undervisning *systematiskt*

ordnad och rätt bedrifven skulle gagna uppfostran, uppehöll hoppet om framgång, dock drog mängden i tvifvel nytan af slöjden; den till och med motarbetades af både folkskoleinspektörer och skollärare. En af de förstnämnda omtalade på ett större skolläremöte inom länet för några år sedan historien om bonden, hästen och lasset och liknade denna med skolstyrelser, skollärare och de många ämnena, detta för att dermed bevisa olämpligheten af slöjdundervisning i folkskolan. Gif blott skolläraren en rättvis ersättning samt tid att hemta krafter till den bokliga undervisningen, någonting som just sker genom att systematiskt undervisa i slöjd, hvilket äfven enligt allas erfarenhet medför den obeskrifliga fördelen att väcka och lifva hägen hos barnen för bokliga öfningar, om denna slöjdundervisning nemligen rätt handhafves och ordnas. Det är ett, enligt insändarens förmenande, af skolinspektörernas viktigaste åtgörande att söka öfvertyga härom icke allenast de kommuner der slöjdskola är inrättad utan så många andra som möjligt.

En slöjdskoleinspektör har ytterligare att söka öfverbevisa de skolstyrelser, hvilka fortsätta med mångslöjden, om dennas olämplighet, ty denna metod vid undervisningen är detsamma som att söka lära barn läsa utan att de känna bokstäfverna. Insändaren hörde sjelf en gång till desse fåvitske mångslöjdare, men afräder nu på det bestämdaste från detta tillvägagående.

Sedan måste äfven en slöjdskoleinspektör hafva sagt sig in uti hvarje orts lokala förhållanden för att kunna gifva råd om indelning af tiden m. m. Slutligen anser insändaren, att en slöjdskoleinspektör bör hafva enklare blick för en slöjdskolelokals inredning och kunna gifva råd för tillfällighetslokaler tills bättre kunna anskaffas, hvilket ju för öfrigt med allt skäl bör åligga kommunerna. Först och sist böra emellertid kommunerna ej motsätta sig mångslöjdens afskaffande i de äldre skolorna, ty med denna metod alstras endast olydnad, sjelfsväld och tröghet hos många barn, alldenstund den ene vill göra ett, den andre ett annat, och de ofta medföra materialier till förfärdigande af saker, hvilka ligga utom eller öfver barns förmåga, hvaraf följden blifver att utom skolan kunna de flesta ingenting. En annan sak, som härvid bör framhållas, är att ej för många inspektörer förordnas att omhändertaga samma slöjdskolor. Som man vet skall folkskoleinspektören afgifva intyg om rätta användandet af statsanslaget, vidare skall ett landbruksakademins ombud tillse att hushållningssällskapens bidrag komma slöjdskolan på ett lämpligt sätt till godo, och slutligen komma de landsting, hvilka lemna anslag för slöjdens befrämjande att utse instruktörer för samma ändamål. Det är om denna senare befattning insändaren har tagit sig friheten något orda, alldenstund i det län, han tillhör, hushållningssällskapet helt och hållet afsagt sig att lemna understöd för slöjden, som istället öfvertagit af landstinget, som derjemte beviljat medel till här omnämnda inspektörsbefattning. Men i de län, der båda sistnämnda institutionerna fortfarande lemna bidrag kan alltså hvarje slöjdskola hafva att motse trenne inspektörer. Dessa skulle dock utan olägenhet kunna inskränkas till en, hvilken hade skyldighet att aflemna berättelse, efter af vederbörande upprättade tabeller.

W. Januari 1886.

n— — — A.

Literatur.

Verdandi, tidskrift för ungdomens målsmän och vänner i hem och skola, utgifven af Uffe (Anna Sandström) och Lars Hökerberg, har nu utsändt fjerde årgångens första häfte. Detsamma innehåller bland annat en uppsats om slöjdundervisningen i skolan, hvilken uppsats kommer att fortsättas i nästa häfte. Den med framstående talang redigerade tidskriften, hvilken torde vara af intresse för hvar och en, som önskar följa med samtidens rörelser på skolans område, utkommer med sex häften årligen (omkring 20 tryckark) samt kostar vid prenumeration i bokhandel eller på postanstalt 3 kr. 75 öre.

Underdånig berättelse angående en resa i Ryssland för vinnande af kännedom om slöjdförhållandena derstädes.

Underdånig berättelse angående en resa i Sverige för vinnande af kännedom om slöjdundervisningen derstädes, tvenne inberättningar till Kejsarliga Finska Senaten af A. Blomqvist. Vi återkomma till den senare af dem.

Från Dalsland.

(Bref till denna tidning.)

Den 23 Januari 1886.

(Forts. fr. föreg. n.r.)

Hvad beträffade frågans andra moment, ansåg han, att de lärare, som varit vid Nääs och således vore kompetente att följa dess metod, slagit in på en rätt väg, som snabbast ledde till förenämnda mål. Denna metod vore ej en teoretisk uppfinning, utan ett resultat af noggranna iakttagelser på erfarenhetens fält och omfattade blott enklare träslöjd, med uteslutande af alla lyxartiklar.

Det största hindret för undervisningens framgång hade talaren funnit vara ett för stort barnantal. En lärare kunde enl. hans förmenande ej med framgång undervisa flera än 12 barn i slöjd.

Gust. Bergman i Gunnarsnäs ansåg slöjdundervisningens liksom hvarje annat läro- och öfningsämnes mål vara tvåfaldigt: dels ett materielt, dels ett formelt. Det materiela vore med afseende på slöjdundervisningen att lära barnen rätt handtera de vanliga snickare- och smidesverktygen; det formela att på samma gång använda slöjden till uppfostringsmedel i den mening inledaren antydt. I föreliggande fråga syntes det förstnämnda målet afses, då det talades om hinder, som ju vore materiela.

Talaren förordade Nässystemet, när detta vore byggt på den pedagogiska regeln: »Från det lättare till det svårare, från det enkla till det sammansatta».

För den, som ej hade slöjdskola, vore kommunernas likgiltighet för saken det svåraste hindret för att få en sådan till stånd.

Grefve Sparre instämde med inledaren och framhöll, att slöjdundervisningens mål i första rummet vore att hos barnen väcka håg och lust till arbete i allmänhet och att bringa kroppsarbetet till heders i synnerhet samt dymedelst bidra till utjemnande af den förderliga rangskilnaden o. s. v. Den föregående talaren hänvisade han till Ekholmen (Fryxell-Langenskjöldska stiftelsens donation), för att få lokal. Materiel kunde kommunen anskaffa, då den dertill erhåller bidrag af slöjdföreningen.

Det af inledaren anförda hindret för slöjdundervisningens bedrifvande ansåg herr grefven lätt kunna afhjelpas genom att låta gossarne, 12 hvarje dag, deltaga i slöjdundervisningen. På detta sätt kunde man undervisa 36 barn under veckan och genom att taga t. ex. 16 barn dagligen 48 i veckan o. s. v.

Herr slöjdinstruktören J. A. Kolhoff trodde ej, att det vore så svårt att införa slöjd, der sådan ej finnes. Upplysningar kunde man erhålla från någon angränsande kommun, der slöjden vore införd. Vore kommunen likgiltig, borde hon intresseras genom spridande af en allmännare insigt i slöjdens praktiska betydelse.

Diskussionen skulle utgöra svar på frågan.

G—nn.

Personliga meddelanden.

Af kursdeltagarna äro vid Nääs Slöjdlärareseminarium följande effekter kvarglömda, hvilka af egarne kunna återfås, om namn och adresser uppgifvas: rock, byxor, paraply, strumpor, ylleskjorta, lanneskjorta, manschetter och klädborste.

Rättelse.

Uti den i förra numret införda prisuppgiften å verktyg, blefvo genom förbiseende utlemnade det för 6 och 12 elever behöfliga antalet af *rundsågar* (2 och 3) bredare rundsågar (1 och 2) samt *sinksågar* (2 och 4).

GÖTEBORG.

Göteborgs Handelstidnings Aktiebolags tryckeri.

1886.

